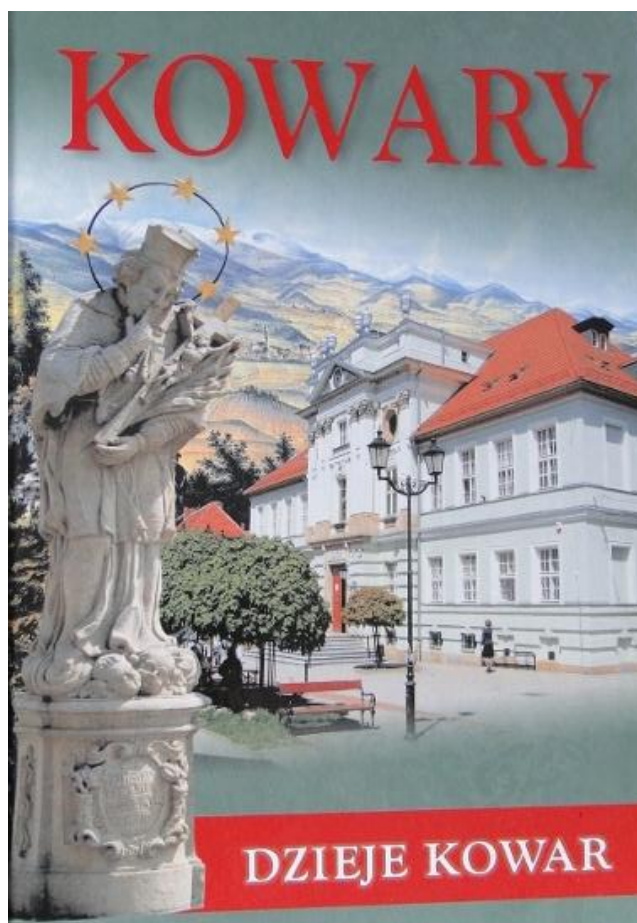

Nowe, stare dzieje Kowar

Właśnie ukazała się nowa monografia Kowar. Pozycja ta powstała z inicjatywy władz Kowar, które w ten sposób pragnęły uświetnić 500-lecie nadania przez króla czeskiego i węgierskiego, Władysława II Jagiellończyka, Kowarom praw miejskich. Fakt ten miał miejsce 4 listopada 1513 roku. Dobrze się stało, że urzędujący obecnie burmistrz, Pan Mirosław Górecki, podjął się tak wielkiego dzieła jakim jest opracowanie i doprowadzenie do wydania historii grodu, którym zarządza. Co prawda, już kilkakrotnie wydawano publikacje o Kowarach, jednak wciąż nie zaspokajały one potrzeby posiadania wiedzy o tym niewielkim miasteczku. Obecna monografia to prawie 700 stron danych z historii, geografii, gospodarki, architektury, sztuki ale także spraw związanych z życiem ludzi, z ich problemami, wiarą czy potrzebami kulturalnymi i szkolnictwem. W publikacji niniejszej uwzględniono zarówno najstarsze dzieje Kowar jak i te najnowsze, po II wojnie światowej. Poruszono tu sprawy związane z górnictwem kowarskim, w tym wydobywaniem uranu; opisano sposoby zagospodarowania terenów pokopalnianych, jak i omówiono ważniejsze inicjatywy kulturalne i artystyczne mające miejsce w okresie po 1945 roku. Przeanalizowano także osiągnięcia sportowe jakie były udziałem mieszkańców w okresie ostatnich 65 lat. Opisano także, bardzo dokładnie, najważniejsze obiekty zabytkowe.

Oczywiście wiele spraw zostało ledwo dotkniętych. Wynika to z braku zachowanych archiwaliów. Niestety pięćset lat w tej części Europy, to czasy wojen, pożarów czy powodzi. Takie wydarzenia mają wpływ na ilość zachowanych dokumentów źródłowych. Zatem autorzy często musieli korzystać z materiałów wtórnych, odpisów itp. Nie inaczej rzecz się miała jeśli chodzi o czasy zwane pionierskimi, czyli po 1945 roku. W zasadzie do tej pory nie było zbyt wielu opracowań o tym okresie. Tym razem wykorzystano zasoby archiwów państwowych czy muzeów, jednak i tam pojawiały się luki jeśli chodzi o dokumenty związane z pewnymi wydarzeniami czy tematami. Nie mniej patrząc na to wielkie dzieło trzeba przyznać, że autorom udało się w sposób przystępny i rzeczowy zaprezentować dzieje Kowar. Oczywiście będziemy czekać na kolejne opracowanie, w którym poruszone zostaną sprawy tu pominięte czy omówione zbyt powierzchownie.

Myślę, że autorom *Dziejów Kowar* należą się słowa uznania, a najlepszym sposobem ich wyrażenia będzie ich przedstawienie. Zespół autorski to: Dorota Burdach, Franciszek Gawor, Mirosław Górecki, Krzysztof Jaworski, Dariusz Kaliński, Artur Kwaśniewski, Ivo Łaborewicz, Aleksandra Kinga Mikicka, Andrzej Paczos, Piotr Pregiel, Roman Stelmach, Grzegorz Wojturski i Wiesław Wereszczyński, który przyjął obowiązki redaktora całości.

Krzysztof Tęcza

Dzieje Kowar. Zarys monograficzny do 2010 roku. Zespół autorów pod redakcją Wiesława Wereszczyńskiego. Twarda okładka, str. 688. Wydano ze środków Gminy Miejskiej Kowary i budżetu Województwa Dolnośląskiego.